

“La societat accepta el govern del Pacte”

Mateu Morro va ser reelegit secretari general del PSM-Entesa Nacionalista en el congrés celebrat a Palma els passats 18 i 19 de novembre. Morro és, també, conseller d'Agricultura del Govern balear.

“El PSM farà tot el que pugui –i per això gestionam aquestes àrees del Govern balear i del Consell– per normalitzar la llengua i cultura. Miracles, no.”

Molta expectativa ha aixecat el congrés...

—Per ventura mediàticament, sí. Però un congrés no troba mai cap fórmula màgica per res. Es prenen decisions que després es van perfilant. Els congressos són això, bàsicament, el que passa és que després hi ha tota la posada en escena, elecció de càrrecs, etc. que potser són aspectes més cridaners, però la marxa del partit no s'altera gaire per un congrés. El PSM fa les reflexions que calgui quotidianament i ajustant la pràctica i les previsions diàriament. Ara, tampoc no és que un congrés sigui poca cosa: perquè és el moment de debat màxim i d'elecció de nous càrrecs, però el projecte general no es veu alterat massa: això vull dir.

—Reptes, objectius... els mateixos de sempre?

—El PSM s'ha mogut ben poc dels seus plantejament històrics i en relació als seus objectius estratègics. Així ens sentim a gust i satisfets. Naturalment, fent totes les oportunes adequacions a les noves èpoques.

—Precisament ara hi ha una nova situació política.

—Aquesta és la clau de la nova i actual situació: govern del Pacte de Progrés a Balears, en els consells insulars i en alguns ajuntaments, a la vegada que un govern amb majoria absoluta del PP a Madrid. Aquest és el marc sobre el qual reflexionam.

—I tornant als objectius i reptes, quins són, dins les noves realitats polítiques?

—El primer repte i objectiu és que la nostra aportació com a força nacionalista a dins els governs del Pacte

Mateu Morro, secretari general del PSM, en un moment d'aquesta entrevista.

de Progrés i nacionalista permeti assegurar que arribin a bon port cada un dels governs. No només pel PSM, sinó per tot el pacte en general. No és aliè, sens dubte, a aquest objectiu, l'horitzó del 2003, que serà el moment del veredict popular sobre allò que hem fet.

—Reptes, nous temps, canvis, adaptacions... és d'aquí on sorgeix tot això sobre el que tant s'ha parlat: del “nacionalisme transversal” i de la “centralitat” que adopta el PSM?

—Tot això jo no sé què és: m'ho hauria d'explicar vostè, perquè jo desconec el significat de tot això de “centralitat” o “transversalisme”...

—Són els nous conceptes que s'han fet presents en el seu congrés.

—Li he de dir que jo som del tot estrany a aquest debat.

—La ponència política no introdueix aquests conceptes?

—Miri, jo comprenc que en un congrés, per tot allò que li deia de la posada en escena, etc., sempre se cerca... com dir-ho? Sempre se cerca fer punta d'alguns aspectes que puguin tenir més o manco morbositat. En el cas del PSM sempre estam igual: que si ens radicalitzam, o que si ens moderam

aquesta, diguem-ho així, "centralitat" respecte de tots els altres membres del Pacte. Ara, més enllà d'això, que crec que són obvietats, no sé de què parlam... Hi pot haver referències, en la ponència, a aquests conceptes, però li ho repetesc: dins la meva vivència són conceptes obvis, sense cap altra transcendència.

—El PSM, com tots els partits, vol donar respostes als canvis socials. Però aquests són tan brutals a Balears que es-

vivència. Ara, tampoc no podem tancar els ulls davant el fet que el sotrac social i cultural pot existir i que pot plantejar problemes, si més no potencials. Hem d'afrontar aquest repte, per evitar tant la descohesió social com la pèrdua d'identitat, i només hi ha un camí per aconseguir-ho: l'actuació decidida de les institucions. En qualsevol cas, vull dir que des del PSM vivim totes aquestes realitats socials i demogràfiques amb serenor i amb confiança per superar els reptes que ens plantegen.

—Com estan les relacions externes del PSM? Li ho dic per algunes notícies sorgides que asseguren que vostès estan en converses per entrar en la que popularment es coneix com "Internacional Nacionalista".

—El PSM, a partir de l'acord i de les coalicions amb Convergència Democràtica de Catalunya, hem tengut una presència a l'entorn del Parlament Europeu. D'altra banda, els darrers anys hem mantengut relacions amb partits amb els quals no n'havíem tengut pràcticament mai. Dins aquest marc contactarem amb l'Aliança Lliure Europea, que té grup parlamentari propi, i amb el Partit Democràtic dels Pobles d'Europa, que és el partit europeu que dóna suport a aquest grup parlamentari. Hem demanat entrar en aquest partit com a observador, esperant que un dia poguem ser membres de ple dret.

—I les relacions amb CDC?

—És un altre nivell de relació. Amb CDC, Unitat Catalana i Bloc Nacionalista Valencià mantenim, a més de coalicions per anar a Europa, un estret i continu contacte que es plasma en les Trobades Nacionalistes que es fan cada any.

—Del Partit Democràtic dels Pobles d'Europa n'és un membre de ple dret ERC, un partit amb el qual el PSM ha passat per èpoques de molta tensió. Com estan ara les relacions?

—Nosaltres sempre hem volgut tenir bones relacions amb ERC. Potser hi hagués una època més caracteritzada per la tensió... però d'això ja fa anys...

Un moment del quinze congrés del PSM-Entesa Nacionalista de Mallorca, amb la nova executiva elegida pels delegats d'aquesta formació.

massa... Si haguéssim de fer cas al que diuen, ja no estaríem ni tan sols dins el ventall polític! de tant de moderar-nos o de radicalitzar-nos...

—Per tant no existeix la "centralitat" ni la "transversalitat"?

—Almanco dins les meves preocupacions com a secretari general aquests conceptes no hi són... és que ni tan sols sé què signifiquen! Però bé, fem un esforç interpretatiu. Centralitat? Supòs que deu voler dir, imagin, que una força política vol que els seus plantejaments ocupin la primera línia del debat públic. Això és evident, no? Qui no ho vol? Un altre concepte: que els plantejaments d'aquesta força política siguin nuclears d'un pacte de govern: obvi, per l'evident raó que el PSM essent nacionalista, progressista i ecologista té part en tot el que defensen altres partits i, per tant, ocupa

tan sacsejant la societat fins a límits mai vistos...

—Cert. Els darrers quatre o cinc anys la intensitat de la balearització ha rebut una empenta fabulosa, a pesar de mesures com les Directrius d'Ordenació Territorial [que aprovà el govern Matas], o de les moratòries [urbanístiques, aprovades pels Pactes de Progrés dels tres consells insulars] o d'altres normatives. La dinàmica socioeconòmica és brutal. Això ha duit com a conseqüència una pressió urbanística i demogràfica enorme que s'ha afegit a la ja existent. Tot plegat provoca que s'estiguin plantejant dubtes sobre el manteniment de la cohesió social i la identitat cultural i lingüística de les Illes Balears. Tot i amb això jo som optimista, perquè veiem que a Mallorca i a Balears no es produeixen problemes de con-

—A l'època d'Àngel Colom i de Pilar Rahola es refereix?

—Sí, i quan aquí feien aquella campanya del *barco de rejilla*, i quan ens atacaven personalment... però en fi, ja està passat. ERC entrà en una nova etapa i les relacions s'han normalitzat. Amb Carod-Rovira, de sempre, hem mantengut unes bones relacions. Evidentment ERC i PSM tenen línies pròpies d'actuació, però com a mostra de les bones relacions que mantenim li puc dir que en el nostre congrés hi era present Carles Bonet, d'ERC... vull dir que les relacions ja s'han normalitzat.

—Vostè és conseller d'Agricultura: un sector, el primari, que està immers en una profunda crisi. Quint futur pot tenir en una societat que és cada cop més urbana i en un territori progressivament d'ús més residencial-urbanitzat que no altra cosa?

—Prèviament he de fer un aclariment. Si només ens fixam en l'aportació del sector primari al PIB, es pot dubtar de la seva importància. Però no és així. M'explic. La indústria agroalimentària, és a dir tot el complex que va des de la producció fins la comercialització, té una magnitud en relació al total industrial que la converteix en la més important. Per tant, s'ha de comparar no amb el turisme, sinó amb el total industrial. D'altra banda, el caràcter de sosteniment del territori que té l'agricultura suposa que, comptant el sòl agrícola i el forestal, ocupa el 80% del territori. Per tant, la importància és més que evident. Quin futur té? Doncs la societat necessita l'agricultura. Ni que sigui com a mantenidora del territori. El contrari significaria que les administracions directament haurien de fer-se càrrec del manteniment d'aquest territori, la qual cosa és impossible. Per tant, el que cal és que les administracions preservin i ajudin l'agricultura perquè aquesta no abandoni el camp.

—El camp, però, cada cop està més sotmès a la pressió urbanitzadora.

—Precisament per això cal prendre mesures. El camp ha de deixar de ser un espai potencialment urbanitzable.

El sòl rústic ha de ser per a l'activitat agrària i ramadera. Pot existir algun ús excepcional d'interès general i social, però el sòl rústic ha de ser rústic, agrari, i no res més. Ara, aquestes mesures urbanístiques s'han de complementar amb altres mesures, que són les que pretenem dur endavant des de la conselleria, que mantinguin l'activitat econòmica agrària sobre el territori, que és al capdavant el que assegura el manteniment del territori

que el govern ho fa bé, i crec que s'ha acceptat perquè jo no veig preocupació social. Home, sempre hi haurà temes concrets... però, en conjunt, la societat accepta clarament el Govern balear, a tots els nivells.

—Finalment, què aspira a obtenir el PSM del seu pas pel Govern balear?

—Per sobre de tot aspiram a governar bé: administrar els recursos bé perquè això revertisqui en benefici dels ciutadans. Després, volem anar

"Els darrers quatre o cinc anys la intensitat de la balearització ha rebut una empena fabulosa, a pesar de mesures com les Directrius d'Ordenació Territorial o d'altres normatives."

i no la seva conversió del sòl rústic d'ús agrari en ús residencial.

—Com valora el PSM aquest any i mig de Govern balear?

—Hi hagué molt d'interès a dir que no ens entendríem, que no governaríem... però està clar que no és així. El PP governà durant setze anys, anteriorment el poder institucional era d'UCD, abans del franquisme i, encara abans, la Restauració... Ha existit sempre una clara patrimonialització del poder per part dels sectors de dreta tradicional. Aquesta tendència històrica es trencà, sí, en certs ajuntaments. Però fer la passa a nivell de la comunitat autònoma semblava molt difícil, i, en qualsevol cas, molta gent pensava que hi hauria poders fàctics i grups de pressió que no ho encaixarien. Però vist ara amb la poca perspectiva d'un any i mig ja podem dir

fent feina per compensar i intentar trencar el monocultiu turístic. Un segon eix és millorar notablement el finançament: d'altra manera, amb el creixement demogràfic i els recursos estancats, el Govern balear poca cosa podrà fer i els ciutadans sortiran al carrer; i vull dir que crec que si el PP no ho entén ho pagarà en les pròximes eleccions perquè el problema és tan greu com que tenim pobles que han duplicat en pocs anys la població, però que tenen els mateixos serveis de sempre. Finalment, el PSM farà tot el que estigui en la seva mà —i per això gestionam aquestes àrees del Govern balear i del Consell— per normalitzar la llengua i la cultura. Miracles, no. Però tot el que puguem fer ho farem, ho puc assegurar.

Miquel Payeras